

nice, nikoli o předpisy. O nějakých obecně závazných předpisech pro provozování rohovnického sportu, jistě sama o sobě pro tělesnou bezpečnost zápasníků značnou měrou nebezpečného, než úředně nezakázaného, jež by bývaly mohly stěžovatelem ve směrech naznačených býti překročeny, nemůže vůbec býti řeči. Zbývá proto jen poznatelnost nebezpečnosti dle přirozených následků a dle zaměstnání nebo zvláštních poměrů obžalovaného. Tu ovšem sluší připustiti, že jak pokrytí prkenné podlahy měkkou, pružnou příkrývkou, tak i předchozí lékařská prohlídka zápasníků jsou úkony opatrnosti, které snad v jednotlivém případě mohou býti zápasníkům na prospěch. Avšak, uváží-li se, že rohovnický sport, již pro vysoké nároky, jež činí na tělesnou zdatnost zápasníka, přirozeně může býti provozován vůbec jen lidmi zvláště silnými a zdravými, že již zmenšená vyhlídka na úspěch sama sebou vede přirozeně k tomu, by zápasník, cítící se poněkud vážněji nedisponován, od zápasu upustil, že taková předchozí, poměrům přiměřená lékařská prohlídka člověka, jenž, jsa mlád a silen, sám na indisposici si nestěžuje, jak samy důvody zdůrazňují, vedla by pravděpodobně jen náhodou ke konstatování tělesné indisposice zápasníkovy, a že nějaká modřina, kterou by si zápasník mohl snad způsobiti pádem na nepokrytou podlahu, vůči ranám, jež mu utrpěti jest při dovoleném sportu rohovnickém, jako zvýšení nebezpečí vůbec nepadá ani na váhu, nelze ve zjištěném opomenutí stěžovatelově, jenž ostatně měl o to péči, by lékařská pomoc byla pohotově, spatřovati opodstatněnou skutkovou podstatu i jen přestupku Šu 431 tr. zák. Proto netřeba se blíže zabývatí další námitkou stížnosti — ostatně vzhledem k tomu, že v rozsudku uvedené následky opomenutí přicházely v úvahu při daném zápasu a konkrétních zápasnicích, zřejmě neodůvodněnou — že rozsudkem zjištěné nebezpečí jest toliko abstraktní a proto s hlediska Šu 431 tr. zák. nepostačuje.

Čís. 1945.

Původcovské právo (zákon ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.).

Adresáře požívají ochrany zákona, nejsou-li jen mechanickou snůškou adres, nýbrž projevuje-li se v jejich uspořádání dle určitých zásad a hledisek duševní činnost redakční (systematika).

Ochrana vztahuje se i na takovou část díla (§ 3 zákona), jež sama o sobě mohla by býti způsobilým předmětem ochrany práv původcovských; nespadá sem převzetí adres jakožto pouhého materiálu.

K »vědomosti« zásahu je třeba, by pachatel jednal úmyslně a věděl o jsoucnosti cizího práva autorského ohledně díla, na něž se jeho činnost vztahuje; stačí dolus eventualis.

Skutková podstata přečinu Šu 51 zákona nevyžaduje vědomí pachatelovo, že jeho činnost svým obsahem znamená zásah do práva vyhrazeného autorovi.

Neznalost ustanovení zákona, zakládajících a vymezujících právo autorovo, pachatele neomlouvá (§§ 3, 233 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 3. dubna 1925, Zm I 614/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 28. května 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 51 zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného vytýká rozsudku zmatečnost z důvodů čís. 4, 5 a 9 písm. a) a b) §u 281 tr. ř. Vzhledem na povahu případu dlužno se obírat především hmotněprávní stránkou rozsudku. V té příčině stížnost vytýká rozsudku právní omyl jak po stránce objektivní, tak ve směru subjektivním. Zmateční stížnost zaujímá v podstatě stanovisko, že sice ovšem i adresáře mohou býti účastny ochrany práva původcovského, avšak jen potud, pokud se v nich vyjadřuje činnost duševní, tedy co do zpracování látky, jak se projevuje uspořádáním a systematickou, nebo, jak se na jiném místě praví, ve výsledcích různých hledisek, se kterých adresář byl založen a nabyt zvláštní formy; materiál sám, na který se tato třídící, osobitá činnost redakční vztahovala, že ochrany práva autorského nepožívá, spočívaje o sobě na výsledcích mechanické činnosti svěratelské; použití materiálu toho že je proto komukoli volno, zejména tomu, kdo si adresář koupil a tím nabyt práva, užívati ho k tomu, k čemu jest určen; obžalovaný že použil (dle nepřiznaných zjištění rozsudku) z části adres K-ho, ale že neosvojil si ničeho ze systematiky jeho adresáře; systematika a celé zpracování adresáře obžalovaného že jsou samostatny. Theoretické právní stanovisko zmateční stížnosti dlužno ve shodě s převážnou částí literárních pramenů označiti v podstatě za správné. Dle toho nejsou adresáře předem vyloučeny z ochrany práva autorského. Arci je zapotřebí, jak rozsudek i stížnost shodně uznávají, aby adresář nebyl jen mechanickou snůškou adres, snad i dle zemí a míst v pořádku abecedním sestavených, nýbrž aby v jeho uspořádání dle určitých zásad a hledisek projevovala se duševní činnost redakční, má-li adresář býti uznán za dílo literární, požívající ochrany zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. Pro případ projednávaný zmateční stížnost sama připouští, že s tohoto hlediska adresář soukromě obžalobkyně sluší uznati za dílo literární ve smyslu §u 4 zákona. Právním důsledkem toho je ovšem, že dle zásady §u 3 zákona autorské právo k adresáři soukromě obžalobkyně jakož i ochrana, právu tomu zákonem ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. poskytnaná, vztahují se na dílo jako celek i na jeho části. K tomuto důsledku třeba v daném případě přihlídnouti proto, že se právě obžalovanému klade za vinu, že zasáhl bezprávně a vědomě do původcovského práva soukromě obžalobkyně, uveřejniv, rozmnoživ a odbýváje v adresáři, jím vydaném, části, jednající o sklářském průmyslu ve všech skoro zemích, vyjma Československou republiku a Německou říši, obsažené v adresáři, vydaném soukromou obžalobkyní. Nutno tedy uvážiti, co je takovou částí chráněného díla literárního zejména při dílech toho druhu, o jaký tu jde.

A tu je zase pouhým důsledkem již naznačených podmínek, za kterých adresář přichází v počet jakožto dílo literární, že o porušení práv původcovských možno mluvit jen tehdy, vztahuje-li se zásah (§ 21 zákona) na takovou část adresáře, jež také sama o sobě, hovic oněm požadavkům, mohla by přicházeti v úvahu jako způsobilý předmět ochrany práv autorských. Jinými slovy — převzetím adres jakožto pouhého materiálu nemůže býti spáchán přečin dle §u 51 zákona, poněvadž také původce adresáře mohl výhradného práva nabýti pouze na formě, v níž látku upravil, nikoli i na látce samé, již použití a po případě samostatně nově ji upravití je komukoli volno (srov. Seiller v komentovaném vydání zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. k §§úm 3, 4, 5, Pospíšil, Výklad zákona o právu autorském k §§úm 3, 4); s hlediska §§ú 21, 51 zákona přichází v úvahu pouze činnost, vztahující se nejen na látku, nýbrž i na její výběr, pokud nespočívá na zřetelích čistě obchodních, nýbrž na výsledcích individuální činnosti třídivé — na sestavení a uspořádání látky, zkrátka na onu »systematiku«, pro kterou sbírka nese pečeť formující osobité činnosti původcovy. Tu pak sice zmateční stížnost opouští půdu rozsudkových zjištění, tvrdíc, že adresář obžalovaného se ve své t. zv. systematice odchyluje podstatně od systematiky adresáře soukromé obžalobkyně, neboť rozsudek výroku takového neobsahuje. S druhé strany však rozsudek v této, jak naznačeno, rozhodující otázce neobsahuje vůbec žádného výroku. Nejen že rozsudek ani nevyslovil, že obžalovaný převzal z adresáře K-ho také právě onu »systematiku«, nelze z něho vůbec vyčísti, zda si nalézací soud uvědomil význam a dosah naznačených úvah a zda se jimi řídil, dospívaje k názoru o vině obžalovaného po stránce objektivní. Mluvit rozsudek na několika místech pouze o převzatých adresách (nikoli ovšem »jednotlivých«, jak se vyjadřuje zmateční stížnost) a není vskutku jasno, zda přihlížel nalézací soud kromě k okolnostem, které jej přivedly k přesvědčení, že obžalovaný převzal valnou část svých adres z adresáře K-ho, také k okolnostem, z nichž bylo by po případě lze posouditi, zda se kryje také ona t. zv. systematika adresáře obžalovaného se systematikou adresáře K-ho. V té příčině bylo na příklad svědkem O-em poukazováno k tomu, že obžalovaný některé firmy, uvedené v adresáři soukromé obžalobkyně, zařadil ve svém adresáři pod jiné záhlaví nebo do jiných skupin. Správnost nebo neodůvodněnost takového přerádění zůstává tu stranou. Skutečnost přerádění — byla-li by zjištěna — vyžadovala by úvahy s hlediska otázky, zda a jak dalece možno mluvit o snaze obžalovaného o vlastní uspořádání látky, zvláště když by iu také po případě přicházela v úvahu soudem nalézacím neřešená otázka třetího případu §u 24 zákona. Dle toho neshledává zrušovací soud v rozsudku již po stránce objektivní zjištěny ony skutečnosti, na nichž by bylo rozsudek za správného použití zákona založiti.

Případ vyžaduje však ještě několik poznámek: 1. Okolnost, že obžalovaný některé části svého adresáře (Československo a Německo) zpracoval samostatně, neměla by vlivu na otázku objektivní skutkové podstaty §u 51 zákona, kdyby byl shledán zásah ve smyslu §u 21 zákona co do částí jiných; byloť již poukázáno na zásadu §u 3 zákona, chrániti

původcovské právo i co do všech jednotlivých částí díla. 2. Rozsudek, uznávaje obžalovaného vinným ve smyslu obžaloby zásahem, spáchaným také uveřejněním části adresáře soukromé obžalobkyně, přehlíží, že neoprávněné uveřejnění je myslitelné jen jakožto první uveřejnění díla, jež dosud vůbec nevyšlo (arg. §u 24 čís. 1 zák.); dílo kýmoli uveřejněné může býti již jen neoprávněně rozmnožováno, můžeť sám autor své již uveřejněné dílo jen ještě znovu rozmnožovati, ale nikoli znovu uveřejniti, poněvadž k uveřejnění došlo již prvním odevzdáním díla veřejnosti; nenáleží-li pak opětné uveřejnění k právům, vyhrazeným původci (§ 23), nemůže arci býti do práva takového ani zasahováno. 3. Co se týče subjektivní stránky, zmiňuje se o ní rozsudek na jediném místě důvodů, pravě, že soud nalézací z úvah před tím uvedených dospěl k přesvědčení, že obžalovaný vědomě použil adres K-ho adresáře pro svůj adresář. Zmateční stížnost sice není provedena po zákonu, pokud s hlediska čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. pouze tvrdí, že pro předpoklad vědomosti není tu důkazů, a že proto pro nedostatek vědomosti nelze uznati na trestnou skutkovou podstatu, neboť, jak uvedeno, rozsudek obsahuje v té příčině kladný výrok zjišťovací, jenž je také formálně náležitě odůvodněn. Než i tu stavba i slova rozsudku vyvolávají pochybnost o tom, zda nalézací soud zmíněného již výrazu užil v onom smyslu, který mu přísluší pro obor §u 51 zákona, a má-li tedy jeho zjištění obsah, naplňující zákonné náležitosti. Je proto třeba přičiniti tu stručný výklad tohoto pojmu, to tím spíše, že ani zmateční stížnost, jež počátkem svých vývodů k čís. 4 §u 281 tr. ř. obírá se náležitostmi subjektivní stránky skutkové podstaty přečinu dle §u 51 zákona, nestaví se na stanovisko zcela správné.

K náležitosti »vědomosti« zásahu, vyžadované ke skutkové podstatě přečinu dle §u 51 zákona je třeba, aby pachatel jednal úmyslně a věda o jsoucnosti cizího práva autorského ohledně díla, na něž se jeho činnost vztahuje. Bylť, jak uvádí Pospíšil v citovaném již Výkladu zákona o právu autorském (k §u 51) původní výraz »úmyslně (vorsätzlich)« nahrazen při parlamentním projednávání předlohy zákona výrazem »vědomě (wissentlich)« právě za tím účelem, aby trestní soudce byl upozorněn, že ke skutkové podstatě přečinu vsáhnutí je potřebí vědomosti pachatelovy o jsoucnosti cizího práva původcovského, a že tedy nepostačí, dopustí-li se pachatel, byl i úmyslně, nějakého činu, který se objektivně jeví býti takovým vsáhnutím. Podotknouti ovšem k tomu sluší, že dle převážné praxe dosavadní (na př. víd. sb. čís. 2274, 2277, 2831) stačí dolus eventualis, to jest, nežádá se, aby na straně pachatelové bylo vždy plné vědomí o všech známkách činu rušebního, tedy přímé přesvědčení o tom, že svým jednáním porušuje práva jiné osoby, nýbrž že stačí, zjistí-li se, že pachatel počítal s tím, že porušuje cizí právo autorské, a přes to jednal, nezjednav si jistoty, takže dle přesvědčení soudu nalézacího nebyla by ho od jednání odvrátila ani jistota o těchto právech. Rozumí se dále vzhledem k povaze deliktu jakožto dolosního, že pachatel musí si býti vědom také toho, že není subjektem autorského práva, jež vykonává si osobuje, oprávněn ke své činnosti, aby bylo mu ji lze přičítati za vinu ve smyslu §u 51. Skutkové (a civilněprávní)

omyly a nevědomosti co do vzniku nebo rozsahu oprávnění takového bylo by právě tak jako skutkové omyly co do vzniku a trvání autorského práva samého posuzovati dle zásady §u 2 písm. e) tr. zák. Na otázku však, zda vyžaduje přičitatelnost viny dle §u 51 zákona také, aby pachatel byl si vědom, že činnost jeho obsahem svým znamená jakožto výkon práva autorovi (nebo jeho právnímu nástupci) vyhrazeného zásah do práva toho, dlužno po náhledu soudu zrušovacího odpověděti záporně. Přes opačné mínění, zastávané zejména Scillerem v uvedeném již díle (k §u 51), má zrušovací soud za to, že je mu setrvati při stanovisku dosavadní judikatury a panující nauky (srov. Pospíšil l. c. k §u 51), pro něž mluví zejména zřetele praktické, jelikož by jinak pachatelé namnoze unikali trestu prostou výmluvou, že jim ustanovení zákona o právu autorském nebyla známa. Dle toho sluší na zákon o právu autorském nejen v ustanoveních trestních, nýbrž i v jejich podkladu a předmětu jejich ochrany, v ustanoveních, zakládajících a vymezujících práva autora, pohlížeti jako na předpisy, kryté zásadou §§ů 3 a 233 tr. zák., takže ani neznalost jich, ani omyl co do jejich obsahu a smyslu pachatele zodpovědnosti sprostiti nemůže.

Čís. 1946.

Původcovské právo (zákon ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.).

Podmínkou odepření ochrany ve smyslu §u 5 zákona »užívacímu návodu« jest, že byl návod ten skutečně přikládán k průmyslovým výrobkům na poučenou odběratelů.

Zákon poskytuje ochranu i proti neoprávněnému otištění sebe kratší části literárního díla (§ 3 zákona).

(Rozh. ze dne 3. dubna 1925, Zm I 781/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce MUDra Maxe A-a do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 1. října 1924, jímž byl obžalovaný Albrecht D. podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn ze soukromé obžaloby pro přečin dle §§ů 21, 24 čís. 3, 51 zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudek zjišťuje, že v brožuře soukromého obžalobce nejprve se pojednává o účincích proudů vysokofrekventních a že pak k pojednání tomu druží se návod, kterých elektrod přístroje Radiolux při jednotlivých tělesných obtížích a onemocněních má býti používáno, jakož i, kterých případných opatření při tom ještě má býti šetřeno. Zjistiv dále, že také brožura obžalovaného obsahuje úvodem pojednání o terapii proudy vysokofrekventními, a že ke konci připojeno je pod nadpisem »návod k upotřebení« poučení, kterých elektrod má býti používáno, zjišťuje rozsudek, že »návod k upotřebení« v brožuře obžalovaného (až